Εξάλλου, σχετικά με την απαίτηση προγράμματος αναδιαρθρώσεως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ορθώς η Επιτροπή, ενόψει της οξύτητας της κρίσης στον τομέα του σιδήρου και του χάλυβα και των μέτρων που απαιτούνται για την αντιμετώπισή της, επιχειρεί να κατευθύνει τη διαδικασία της αναδιαρθρώσεως με ένα σύνολο μέτρων στα οποία εντάσσεται και το σύστημα των ποσοστώσεων, έτσι ώστε να μην είναι αυθαίρετο να απαιτηθεί, στο πλαίσιο αυτό, οι μειώσεις παραγωγικής ικανότητας για τις οποίες θα μπορούσαν να χορηγηθούν πρόσθετες ποσοστώσεις, να αποτελούν ενιαίο σύνολο και να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις που θέτει η Επιτροπή στις σχετικές με τις ενισχύσεις αποφάσεις της ή να εντάσσονται σε πρόγραμμα αναδιαρθρώσεως της επιχειρήσεως που να συμβιβάζεται με τους γενικούς στόχους της αναδιαρθρώσεως που καθόρισαν τα κοινοτικά όργανα.

Τέλος, δεν μπορεί να επικριθεί η εισαγωγή, στο σύστημα ποσοστώσεων παραγωγής, κριτηρίων που χρησιμοποιούνται στο σύστημα ενισχύσεων προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα, διότι και τα δύο αυτά συστήματα, όποιες και αν είναι οι διαφορές των νομικών τους ερεισμάτων και των κριτηρίων εφαρμογής, έχουν ως στόχο τους την αναδιάρθρωση. Επομένως, δεν είναι αυθαίρετο και δεν δημιουργεί διακρίσεις το να χρησιμοποιούνται τα στοιχεία που προκύπτουν από την εφαρμογή του ενός από τα συστήματα αυτά ως σημείο αναφοράς στο άλλο σύστημα.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ MARCO DARMON της 27ης Ιουνίου 1985 *

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Οι επιπτώσεις από την κρίση της χαλυβουργίας άρχισαν να εκδηλώνονται από το 1973, έτος της πρώτης πετρελαϊκής κρίσεως, που είχε ως συνέπεια τη μείωση του ρυθμού οικονομικής αναπτύξεως και των επενδύσεων στους τομείς του αυτοκινήτου, της ναυπηγήσεως, και λοιπά, τομείς, δηλαδή, οι οποίοι συντηρούσαν πριν μια μεγάλη ζήτηση χάλυβα. Στο φαινόμενο αυτό προσετέθη η εμφάνιση υποκαταστάτων του χάλυβα και η αύξηση της προσφοράς σε πολύ χαμηλές τιμές εκ μέρους χωρών πλούσιων σε πρώτες ύλες που διέθεταν φτηνό εργατικό δυναμικό.

Έκτοτε η βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα βρέθηκε να λειτουργεί με πλεόνασμα παραγωγικής ικανότητας. Οι τιμές έπεσαν, ενώ το κόστος παραγωγής σημείωσε αύξηση.

Ενόψει της καταστάσεως αυτής η Κοινότητα έπρεπε να αναζητήσει λύσεις βάσει των διατάξεων της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) οι οποίες αναθέτουν, στον τομέα αυτό, την πρωτοβουλία στην Επιτροπή η οποία ενεργεί με σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου.

Όλα τα κράτη μέλη αποδέχθηκαν ότι η έλλειψη ισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζητήσεως οφείλεται σε διαρθρωτικούς λόγους και ότι πρέπει ταυτόχρονα να μειωθεί η ικανότητα παραγωγής και να εκσυγχρονισθούν προς την κατεύθυνση της ορθολογικότερης οργάνωσής τους οι υπάρχουσες εγκαταστάσεις. Ο τελικός στόχος ήταν, λοιπόν, η αναδιάρθρωση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα, με παράλληλη εξασφάλιση ενός επαρκούς επιπέδου εισοδημάτων για τις επιχειρήσεις.

* Μετάφραση από τα γαλλικά.

Η πολιτική που αποφασίστηκε περί το τέλος της δεκαετίας του '70 προέβλεπε, καταρχάς, τη θέσπιση ενός συστήματος ελαχίστων τιμών, σε συνδυασμό με συστήματα εμμέσου δράσεως, όπως ατομικές αναλήψεις υποχρεώσεων για περιορισμό των παραδόσεων και συμφωνίες με τρίτες χώρες σχετικά με τις τιμές και τις ποσότητες.

Από το 1980 η πολιτική αυτή στηρίζεται σε δύο συστήματα οι κανόνες των οποίων έχουν θεσπιστεί με διατάξεις του κοινοτικού δικαίου:

α) Ένα σύστημα *πλαισιώσεως των ενισχύσεων που χορηγούν τα κράτη* το οποίο θεσπίστηκε το 1980 με την απόφαση 257/80/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, περί θεσπίσεως κοινοτικών κανόνων για τις ειδικές ενισχύσεις στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα (JO L 29 της 6.2.1980, σ. 5), η οποία ελήφθη βάσει του άρθρου 95 της Συνθήκης ΕΚΑΧ και αποκαλείται γενικώς «πρώτος κώδικας ενισχύσεων». Την απόφαση αυτή αντικατέστησε η απόφαση 2320/81/ΕΚΑΧ της Επιτροπής (ΕΕ L 228 της 13.8.1981, σ. 14), η αποκαλούμενη «δεύτερος κώδικας ενισχύσεων», και της οποίας η εφαρμογή προβλέπεται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1985. Όπως αναφέρει η πρώτη αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως αυτής

«ο ουσιαστικός στόχος (της αποφάσεως 257/80) ήταν η καθιέρωση ενός κοινοτικού καθεστώτος ενισχύσεων υπό το οποίο ειδικές ενισχύσεις θα μπορούσαν να χορηγούνται στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα για ορισμένους συγκεκριμένους λόγους, εφόσον προωθούσαν την αναδιάρθρωση, ήταν περιορισμένης διάρκειας και εντάσεως και δεν προκαλούσαν απαράδεκτες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού».

Βάσει αυτού του «δεύτερου κώδικα» η Επιτροπή με εννέα αποφάσεις της 29ης Ιουνίου του 1983 (ΕΕ L 227 της 19.8.1983) επέτρεψε σε εννέα κράτη μέλη να χορηγήσουν στις βιομηχανίες τους ενισχύσεις το ύψος των οποίων καθορίστηκε βάσει των σχεδίων που είχαν υποβάλει στην Επιτροπή τα ενδιαφερόμενα κράτη. Οι αποφάσεις αυτές καθορίζουν τόσο το ανώτατο ύψος των επιτρεπόμενων ενισχύσεων όσο και τις ελάχιστες μειώσεις της παραγωγικής ικανότητας, από τις οποίες εξαρτάται η χορήγηση των ενισχύσεων. Εξάλλου, επειδή τα σχέδια που είχαν υποβάλει ορισμένα κράτη ήταν πολύ συνοπτικά, υποχρεώθηκαν να διαβιβάσουν στην Επιτροπή, πριν από την 31η Ιανουαρίου 1984, πίνακα των εγκαταστάσεων της κάθε επιχειρήσεως που πρόκειται να κλείσουν, ώστε να μπορέσουν οι κοινοτικές αρχές να ελέγξουν αν πραγματοποιήθηκαν οι μειώσεις της παραγωγικής ικανότητας που είχαν καθοριστεί ενόψει των σχεδίων.

Στο πλαίσιο μιας άλλης υποθέσεως, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, υποστηριζόμενη από επαγγελματική ένωση της γερμανικής βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα, άσκησε ενώπιον του Δικαστηρίου προσφυγή με την οποία ζητεί μερική ακύρωση των αποφάσεων της 29ης Ιουνίου 1983 με τις οποίες επετράπη στις κυβερνήσεις του Βελγίου, της Γαλλίας, της Ιταλίας και της Μεγάλης Βρετανίας να χορηγήσουν ενισχύσεις σε ορισμένες βιομηχανίες σιδήρου και χάλυβα (υπόθεση 214/83, Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας κατά Επιτροπής). Ο γενικός εισαγγελέας VerLoren van Themaat ανέπτυξε τις προτάσεις του επί της υποθέσεως αυτής στις 23 Μαΐου 1985. Οι προτάσεις αυτές περιέχουν πολύτιμα στοιχεία για το σύστημα των ενισχύσεων και γενικότερα για την πολιτική της Κοινότητας έναντι της κρίσεως της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα.

β) *Ένα σύστημα ποσοστώσεων της παραγωγής χάλυβα* για τις επιχειρήσεις της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα, το οποίο σας είναι γνωστό λόγω των πολυάριθμων προσφυγών που έχουν ήδη ασκηθεί ενώπιον του Δικαστηρίου με αφορμή την εφαρμογή του σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, θεσπίστηκε με την απόφαση της Επιτροπής 2794/80/ΕΚΑΧ, της 31ης Οκτωβρίου 1980 (ΕΕ ειδ. έκδ. 13/010, σ. 50). Η απόφαση αυτή ελήφθη βάσει του άρθρου 58 της Συνθήκης ΕΚΑΧ, μετά από απότομη πτώση της ζητήσεως χάλυβα στην Κοινότητα, κατά τη διάρκεια του τρίτου τριμήνου του 1980. Η Επιτροπή, αφού διαπίστωσε ότι ο βαθμός χρησιμοποιήσεως των παραγωγικών ικανοτήτων των επιχειρήσεων έπεσε στο 58 %, έκρινε ότι η Κοινότητα βρισκόταν σε κατάσταση «εκδήλου κρίσεως» κατά την έννοια του άρθρου 58 της Συνθήκης. Η Επιτροπή ανα-

φέρει, επίσης, ότι οι τρόποι εμμέσου δράσεως που χρησιμοποιήθηκαν αποδείχθηκαν ανεπαρκείς και ότι ήταν αναγκαίο « να γίνει επέμβαση απευθείας και κατά τρόπο υποχρεωτικό στην παραγωγή, με σκοπό την επαναφορά της ισορροπίας μεταξύ της προσφοράς και της ζητήσεως » (σημεία 2 και 3 των αιτιολογικών σκέψεων της προαναφερθείσας αποφάσεως 2794/80).

Το σύστημα των ποσοστώσεων παρετάθη δύο φορές με τις γενικές αποφάσεις της Επιτροπής, πρώτον, 2177/83/ΕΚΑΧ της 28ης Ιουλίου 1983 (ΕΕ L 208 της 31.7.1983, σ. 1), τροποποιήθηκε τρεις φορές (απόφαση 2546/83 της 7ης Σεπτεμβρίου 1983, ΕΕ L 250 της 10. 9. 1983, σ. 17· απόφαση 2748/83 της 30ής Σεπτεμβρίου 1983, ΕΕ L 269 της 30.9.1983, σ. 55· απόφαση 3280/83 της 8ης Νοεμβρίου 1983, ΕΕ L 322 της 19. 11. 1983, σ. 35) και, δεύτερον, 234/84/ ΕΚΑΧ, της 31ης Ιανουαρίου 1984 (ΕΕ L 29 της 1.2.1984, σ. 1).

Οι ποσοστώσεις καθορίστηκαν διά της εφαρμογής ενός ποσοστού μειώσεως, καθοριζόμενου ανά τρίμηνο, βάσει των παραγωγών αναφοράς της κάθε επιχειρήσεως.

Κατά την εξέλιξή του το σύστημα των ποσοστώσεων απέκτησε κάποια ελαστικότητα. Έγινε δυνατή η ανταλλαγή ή παραχώρηση ποσοστώσεων, ή παραγωγών αναφοράς, μεταξύ επιχειρήσεων [βλέπε ιδίως έγγραφα της Επιτροπής COM (83) 236 τελικό, σ. 3].

Εξάλλου, με το άρθρο 14 β) της αποφάσεως 2177/83 θεσπίστηκε σύστημα *« πρόσθετων » ποσοστώσεων*, « προκειμένου να ενθαρρυνθούν οι επιχειρήσεις στο να προβούν στα γρήγορα κλεισίματα που απαιτούνται από το σχέδιο αναδιάρθρωσης που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή » (αιτιολογικές σκέψεις, σημείο 11). Η απόφαση 3280/83 τροποποίησε ελαφρώς το άρθρο 14 β). Η απόφαση 234/84, με το άρθρο 14 Β αυτής, παρατείνει το σύστημα των πρόσθετων ποσοστώσεων χωρίς να τροποποιεί τα κυριότερα κριτήρια εφαρμογής.

Οι τέσσερις συνεκδικαζόμενες προσφυγές αναφέρονται στα κριτήρια εφαρμογής του συστήματος των πρόσθετων ποσοστώσεων. Είναι, λοιπόν, αναγκαίο να διευκρινιστούν ορισμένα σημεία.

Στην αρχική του διατύπωση (απόφαση 2177/83) το άρθρο 14 β) είχε ως εξής:

« 1) Η Επιτροπή μπορεί να καθορίζει πρόσθετες ποσοστώσεις σε επιχείρηση όταν, στο πλαίσιο προγράμματος αναδιάρθρωσης που έχει δεχτεί ότι είναι δυνατόν να εξασφαλίσει τη βιωσιμότητα της εν λόγω επιχειρήσεως το 1986, η τελευταία αυτή θα έχει, από την 1η Ιανουαρίου 1980, προβεί στα 3/4 των μειώσεων της παραγωγικής δυναμικότητας που προβλέπει το πρόγραμμα αυτό. Η επιχείρηση αυτή δεν πρέπει να έχει υποστεί, όσον αφορά τους κανόνες των τιμών, κυρώσεις ή να έχει εξοφλήσει οφειλόμενα πρόστιμα.

2) Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πρέπει να εισαγάγουν τις αιτήσεις τους συνοδευόμενες από δικαιολογητικά έγγραφα στο διάστημα των έξι πρώτων εβδομάδων του τριμήνου.

3) Η πρόσθετη ποσόστωση υπολογίζεται ως εξής:

α) η Επιτροπή καθορίζει την αναλογία των συνολικών παραγωγών αναφοράς της επιχείρησης προς τις παραγωγές αναφοράς του συνόλου των επιχειρήσεων·

β) η Επιτροπή καθορίζει επίσης την αναλογία των κλεισιμάτων που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί από την 1η Ιανουαρίου 1980 από τη σχετική επιχείρηση προς τα συνολικά κλεισί-

ματα που πρέπει να πραγματοποιήσει η επιχείρηση αυτή στο πλαίσιο του σχεδίου αναδιαρθρώσεως που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Καθορίζει το συντελεστή που προκύπτει από τις δύο αυτές αναλογίες·

γ) η πρόσθετη ποσόστωση είναι κατ' ανώτατο όριο ίση με 250 000 τόνους, με το συντελεστή που αναφέρεται στο σημείο β). Η ποσόστωση αυτή θα κατανεμηθεί μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών προϊόντων ανάλογα με τη διάρθρωση των παραγωγών αναφοράς της επιχειρήσεως. »

Στη δεύτερη διατύπωσή του (απόφαση 3280/83), η οποία ελήφθη λόγω « απρόβλεπτων δυσκολιών » που ανέκυψαν κατά την εφαρμογή της εν λόγω διατάξεως, η πρώτη φράση της παραγράφου 1 διατυπώθηκε ως εξής:

« Η Επιτροπή μπορεί να καθορίσει πρόσθετες ποσοστώσεις για επιχείρηση η οποία, από την 1η Ιανουαρίου 1980, έχει προβεί στα 3/4, τουλάχιστον, των μειώσεων της παραγωγικής ικανότητας που προβλέπει το πρόγραμμα αναδιάρθρωσής της και των μειώσεων που απαιτεί, ενδεχομένως, η Επιτροπή στις αποφάσεις της της 29ης Ιουνίου 1983 σχετικά με τις ενισχύσεις στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα. »

Το υπόλοιπο άρθρο παρέμεινε ως είχε.

Στην τελευταία του διατύπωση (απόφαση 234/84), το άρθρο 14 β) έγινε 14 Β. Το άρθρο αυτό, το οποίο, σύμφωνα με την έβδομη αιτιολογική σκέψη της εν λόγω αποφάσεως, θεσπίστηκε διότι « η ενίσχυση των διατάξεων που προβλέπονται στο άρθρο αυτό κρίθηκε αναγκαία για να αυξηθούν τα κίνητρα που παροτρύνουν τις επιχειρήσεις σε ταχεία αναδιάρθρωση » και το οποίο ζητεί από τις επιχειρήσεις, σύμφωνα με την ίδια αιτιολογική σκέψη, « να καταβάλουν μεγαλύτερη προσπάθεια για ουσιαστικότερο όμως κέρδος », αντιστοιχεί σε μεγάλο βαθμό με το παλαιό άρθρο 14 β). Ο όρος της μειώσεως κατά 3/4 που προβλεπόταν αρχικώς γίνεται τώρα μείωση κατά « 85 % του συνόλου των μειώσεων παραγωγικού δυναμικού που προβλέπονται από το σχέδιο αναδιάρθρωσης " της οικείας επιχειρήσεως " και των μειώσεων που έχει ενδεχομένως απαιτήσει η Επιτροπή στις αποφάσεις σχετικά με τις ενισχύσεις στον τομέα σιδήρου και χάλυβα ».

Ένα δεύτερο εδάφιο που προσετέθη στην παράγραφο 2 ορίζει ότι από 1ης Ιουλίου 1984 θα μπορούν να επικαλούνται την ευεργετική διάταξη του εν λόγω άρθρου μόνο οι επιχειρήσεις εκείνες των οποίων η Επιτροπή έχει εγκρίνει το σχέδιο αναδιαρθρώσεως ή των οποίων το αίτημα για εφαρμογή του εν λόγω άρθρου κρίνεται δικαιολογημένο από την Επιτροπή στο πλαίσιο του σχετικού σχεδίου αναδιάρθρωσής τους.

2. Οι τέσσερις προσφυγές που έχετε ενώπιόν σας ασκήθηκαν από δύο επιχειρήσεις της γερμανικής βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα: οι προσφυγές 211/83 και 78/84 ασκήθηκαν από την εταιρία Krupp Stahl AG (στο εξής: Krupp), οι προσφυγές 212/83 και 77/84 από την εταιρία Thyssen Stahl AG (στο εξής: Thyssen). Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας παρενέβη υπέρ των προσφευγουσών.

Πρέπει να διευκρινισθεί ότι οι προσφεύγουσες και η παρεμβαίνουσα δεν αμφισβητούν την *αρχή* της χορηγήσεως πρόσθετων ποσοστώσεων προκειμένου να αντισταθμιστεί η μείωση της παραγωγικής ικανότητας. Επικρίνουν τα *κριτήρια* που επέλεξε η Επιτροπή για να καθορίσει εκείνους οι οποίοι θα λάβουν τις ποσοστώσεις αυτές και ιδίως την ημερομηνία αναφοράς της 1ης Ιανουαρίου 1980, για την εκτίμηση της υπάρχουσας ικανότητας παραγωγής και, κατόπιν, την αναφορά σε ένα « πρόγραμμα αναδιαρθρώσεως » [άρθρο 14 β), απόφαση 2177/80] ή « σχέδιο αναδιαρθρώσεως » [άρθρο 14 β), απόφαση 3280/83, άρθρο 14 Β, απόφαση 234/84].

Κατά την άποψη των προσφευγουσών τα κριτήρια αυτά έχουν ως συνέπεια, αν όχι ως σκοπό, να ευνοήσουν εκείνες τις επιχειρήσεις

οι οποίες διατήρησαν τεχνητώς, με τη βοήθεια των επιδοτήσεων, την παραγωγική τους ικανότητα, εις βάρος εκείνων των επιχειρήσεων οι οποίες, εκουσίως και χωρίς ενισχύσεις, μείωσαν την παραγωγική τους ικανότητα, είτε από την αρχή της εμφανίσεως της κρίσεως στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα, είτε αργότερα όταν η Επιτροπή, το 1977, συνέστησε παρόμοια μείωση.

Τα αιτήματα των προσφυγών που είχαν ασκηθεί το 1983 τροποποιήθηκαν ελαφρώς, με τα απαντητικά υπομνήματα, προκειμένου να προσαρμοσθούν στη νέα διατύπωση του άρθρου 14 β) (απόφαση 3280/83) η οποία επήλθε κατά τη διάρκεια της έγγραφης διαδικασίας. Οι προσφυγές που ασκήθηκαν το 1984 ακολούθησαν την έκδοση της αποφάσεως 234/84 (άρθρο 14 Β). Γενικώς, με τις προσφυγές ζητείται η μερική ακύρωση του άρθρου 14 β) (14 Β), καθόσον αφορά τις αναφορές στην ημερομηνία της 1ης Ιανουαρίου 1980 (οι δύο προσφεύγουσες) και στο σχέδιο αναδιαρθρώσεως (Krupp).

Η *προσφείγουσα Krupp* ζητεί να ακυρωθεί

1) «Το άρθρο 14 β) της αποφάσεως 2177/83/ΕΚΑΧ... όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 3280/83/ΕΚΑΧ... καθόσον

   α) δεν μπορούν, δυνάμει του άρθρου αυτού, να χορηγηθούν πρόσθετες ποσοστώσεις παρά μόνο σ' εκείνες τις επιχειρήσεις οι οποίες, από 1ης Ιανουαρίου 1980, πραγματοποίησαν τα 3/4 της μειώσεως της παραγωγικής ικανότητας που προβλέπεται σε πρόγραμμα αναδιαρθρώσεως και

   β) η χορήγηση πρόσθετων ποσοστώσεων εξαρτάται από το αν οι επιχειρήσεις πραγματοποίησαν τα 3/4 της μειώσεως της παραγωγικής ικανότητας που έχει ενδεχομένως ζητήσει η Επιτροπή με τις αποφάσεις της της 29ης Ιουνίου 1983 τις σχετικές με τις ενισχύσεις στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα...» (υπόθεση 211/83)·

2) το άρθρο 14 Β της αποφάσεως 234/84/ΕΚΑΧ, για τους ίδιους λόγους, με την παρατήρηση ότι η αναλογία των 3/4 μεταβλήθηκε με την προσβαλλόμενη διάταξη σε 85 % (υπόθεση 78/84).

Η *προσφείγουσα Thyssen* ζητεί την ακύρωση

1) του άρθρου 14 β) της αποφάσεως 2177/83/ΕΚΑΧ, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 3280/83/ΕΚΑΧ, της Επιτροπής (υπόθεση 212/83) και
2) του άρθρου 14 Β της αποφάσεως 234/84/ΕΚΑΧ (υπόθεση 77/84),

καθόσον, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, «η χορήγηση πρόσθετων ποσοστώσεων εξαρτάται από πραγματικές προϋποθέσεις οι οποίες αποκλείουν να ληφθεί υπόψη μείωση της παραγωγικής ικανότητας που πραγματοποιήθηκε πριν από την 1η Ιανουαρίου 1980».

3. Αν και επιδιώκουν τους ίδιους σκοπούς οι ισχυρισμοί και τα επιχειρήματα των προσφευγουσών, όπως σαφέστερα υπογραμμίζονται στις παρατηρήσεις της γερμανικής κυβερνήσεως, δεν είναι απολύτως ίδιοι. Ωστόσο, λόγω της ομοιότητάς τους, μπορούν να ενωθούν σε ομάδες χωρίς κίνδυνο παραποιήσεώς τους. Οι δύο προσφεύγουσες και η παρεμβαίνουσα στηρίζονται στο άρθρο 33, εδάφιο 2, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, το οποίο επιτρέπει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις να ασκούν προσφυγή κατά ατομικών αποφάσεων και συστάσεων που απευθύνονται προς αυτές ή κατά γενικών αποφάσεων και συστάσεων που θεωρούν ότι συνιστούν έναντι αυτών *κατάχρηση εξουσίας*.

Στην παρούσα περίπτωση, υπάρχει κατάχρηση εξουσίας λόγω συρροής των εξής τριών στοιχείων:

α) Η ημερομηνία αναφοράς που επελέγη — 1η Ιανουαρίου 1980 — έχει αυθαίρετο χαρακτήρα και κατά συνέπεια *δημιουργεί δυσμενείς διακρίσεις*.

Η επιλογή της ημερομηνίας αυτής οφείλεται στη βούληση να ευνοηθεί, σε ό,τι αφορά τη

χορήγηση πρόσθετων ποσοστώσεων, όχι η μείωση της παραγωγικής ικανότητας που πραγματοποίησαν από το 1977 οι γερμανικές επιχειρήσεις, αλλά η μείωση που υπολειπόταν ακόμα να γίνει την 1η Ιανουαρίου 1980. Η επιλογή, όμως, της αφετηρίας αυτής δεν δικαιολογείται από κανένα αντικειμενικό στοιχείο, ενώ αντιθέτως θα ήταν περισσότερο δικαιολογημένο να επιλεγεί μία ημερομηνία πλησιέστερη προς τη στιγμή που καθορίστηκε η πολιτική της Επιτροπής για την αναδιάρθρωση, για παράδειγμα η 1η Ιανουαρίου 1978.

Η τομή που συνιστά η επιλογή της 1ης Ιανουαρίου 1980 σημαίνει αποκλεισμό των επιχειρήσεων οι οποίες ανταποκρίθηκαν από την αρχή στις συστάσεις της Επιτροπής. Πράγματι, ελήφθησαν υπόψη μόνο οι προσπάθειες που καταβλήθηκαν μετά την εν λόγω ημερομηνία εκ μέρους εκείνων των επιχειρήσεων οι οποίες είχαν τη δυνατότητα να τις αναβάλουν χάρη στις κρατικές επιδοτήσεις. Εξάλλου, δύσκολα γίνεται κατανοητό το πώς μπορούν να λειτουργήσουν ως κίνητρο πρόσθετες ποσοστώσεις που εκτιμώνται κατ' αυτό τον τρόπο.

Η διάκριση αυτή προκαλεί στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην αγορά χάλυβα επειδή οι επιχειρήσεις που προσπάθησαν από την αρχή να αποκαταστήσουν την ισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζητήσεως δεν αποκομίζουν κανένα αντισταθμιστικό όφελος ενώ οι επιχειρήσεις που επιδοτήθηκαν λαμβάνουν, χωρίς να το αξίζουν, πρόσθετες ποσοστώσεις. Οι προσφεύγουσες επικαλούνται σχετικά τις αποφάσεις σας 14/81, Alpha Steel (απόφαση της 3ης Μαρτίου 1982, Συλλογή σ. 749) και 275/80, Krupp (απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 1981, Συλλογή σ. 2489) για να υπογραμμίσουν τόσο τη σημασία της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 58, όσο και τα όρια που έθεσε η νομολογία σας στη χορήγηση πρόσθετων ποσοστώσεων που σκοπός τους είναι να αντισταθμίσουν τις προσπάθειες για αναδιάρθρωση, χωρίς να θίγονται οι επιχειρήσεις οι οποίες ενήργησαν ενωρίτερα ή πιο αποτελεσματικά.

Στα επιχειρήματα αυτά δεν μπορεί να αντιταχθεί, κατά τις προσφεύγουσες, το γεγονός που επικαλείται η Επιτροπή ότι οι προσπάθειες αναδιαρθρώσεως που κατέβαλαν από την αρχή οι γερμανικές επιχειρήσεις έχει ήδη ληφθεί υπόψη κατά την αύξηση των παραγωγών αναφοράς βάσει του άρθρου 4, σημεία 4 και 5, της γενικής αποφάσεως 2794/80. Πράγματι, τα εν λόγω μέτρα

— δεν είχαν το ίδιο αντικείμενο με το άρθρο 14 β) (14 Β): το σημείο 4 αναφέρεται στις αυξήσεις της παραγωγικής ικανότητας και το σημείο 5 στις επιχειρήσεις οι οποίες αύξησαν την παραγωγικότητά τους λαμβάνοντας μέτρα εκσυγχρονισμού·

— δεν απέβλεπαν στην αναδιάρθρωση, αλλά στην αποφυγή του ενδεχομένου να ευρεθούν ορισμένες επιχειρήσεις σε δυσμενέστερη θέση λόγω του συστήματος των πρόσθετων ποσοστώσεων.

Εν πάση περιπτώσει, τα οφέλη που προέκυψαν από τα μέτρα αυτά περιορίστηκαν με την πάροδο του χρόνου. Τέλος, η ημερομηνία που επελέγη για την εφαρμογή τους — η 1η Ιουλίου και όχι η 1η Ιανουαρίου 1980 — είχε ως αποτέλεσμα να ωφεληθούν διπλά οι επιχειρήσεις οι οποίες κατά το διάστημα αυτό των έξι μηνών που μεσολάβησε προέβησαν σε αναδιαρθρώσεις σύμφωνα με το άρθρο 14 β) (14 Β).

Επειδή η Επιτροπή υπέβαλε πίνακα με τον οποίο επιχειρεί να αποδείξει ότι μια επιχείρηση που πραγματοποίησε την αναδιάρθρωση πριν από το 1980 θα μπορούσε ευκολότερα να λάβει πρόσθετη ποσόστωση από τις επιχειρήσεις που καθυστέρησαν να προβούν στην αναδιάρθρωση, επιβάλλεται να παρατηρηθούν τα ακόλουθα:

— επιχειρήσεις οι οποίες πριν από το 1980 πραγματοποίησαν περισσότερο από τα 3/4 και, κατά μείζονα λόγο, ολόκληρο το πρόγραμμά τους για αναδιάρθρωση δεν εμπίπτουν στις προβλέψεις του άρθρου 14 β) (14 Β).

— εξάλλου, ο πίνακας προϋποθέτει τον καθορισμό της μειώσεως της παραγωγικής ικανότητας που πραγματοποιήθηκε πριν από το 1980: η Επιτροπή, όμως, δεν έλαβε

υπόψη της αυτό το κριτήριο αλλά τα προγράμματα αναδιαρθρώσεως·

— ο υπολογισμός της πρόσθετης ποσοστώσεως πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με δύο μεθόδους, οι οποίες επίσης εισάγουν δυσμενείς διακρίσεις, δηλαδή είτε κατ' αναλογία των μειώσεων που πρόκειται να πραγματοποιηθούν, γεγονός που ευνοεί τις επιχειρήσεις οι οποίες δεν προέβησαν σε καμιά αναδιάρθρωση πριν από την ημερομηνία αυτή, είτε κατ' ίση αναλογία της μειώσεως, με χορήγηση της ίδιας πρόσθετης ποσοστώσεως, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη, στο σύνολό τους, οι προσπάθειες αναδιαρθρώσεως που πράγματι έχουν καταβληθεί.

β) Η ύπαρξη ενός *σχεδίου αναδιαρθρώσεως* προϋποθέτει την χορήγηση πρόσθετων ποσοστώσεων. Αυτή, όμως, η απαίτηση δημιουργεί δυσμενείς διακρίσεις.

Πράγματι, εφόσον δεν δίδεται ορισμός, ο όρος αυτός παραπέμπτει στο σχέδιο αναδιαρθρώσεως υπό την έννοια που αυτό χρησιμοποιείται στον κώδικα περί ενισχύσεων.

Από τον υποχρεωτικό δεσμό που δημιουργείται μεταξύ ενισχύσεων, σχεδίου αναδιαρθρώσεως και χορηγήσεως πρόσθετων ποσοστώσεων προκύπτει ότι μόνο οι επιχειρήσεις εκείνες οι οποίες υπέβαλαν αίτηση και πληρούν τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση ενισχύσεων σύμφωνα με τον κώδικα μπορούν, επίσης, να επιλεγούν για χορήγηση πρόσθετων ποσοστώσεων. Κατά συνέπεια, οι επιχειρήσεις εκείνες οι οποίες, όπως οι προσφεύγουσες, δεν υπέβαλαν σχετική αίτηση αποκλείεται να λάβουν πρόσθετες ποσοστώσεις, χωρίς να μπορεί να δικαιολογηθεί αντικειμενικά η διαφορετική αυτή μεταχείριση. Μάλιστα, περιέρχονται ακόμη μια φορά σε μειονεκτική θέση έναντι των άλλων επιχειρήσεων οι οποίες λαμβάνουν και ενισχύσεις και πρόσθετες ποσοστώσεις.

Τέλος, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι έστω και αν θεωρηθεί ότι ο όρος « σχέδιο αναδιαρθρώσεως » δεν σχετίζεται με τον κώδικα περί ενισχύσεων, το περιεχόμενό του είναι τόσο απροσδιόριστο ώστε να δημιουργεί μια άλλη μορφή διακρίσεως. Εναπόκειται, λοιπόν, στις ίδιες τις επιχειρήσεις να προσδιορίσουν το περιεχόμενο των μειώσεων που πρέπει να γίνουν: ενόψει των προϋποθέσεων που ισχύουν για την έγκριση εκ μέρους της Επιτροπής των σχεδίων που υποβάλλονται, η χορήγηση ποσοστώσεων επαφίεται στην αυθαιρεσία των επιχειρήσεων.

γ) Τέλος, η ρητή αναφορά στις *αποφάσεις περί ενισχύσεων*, μορφοποιεί ακόμη περισσότερο τη διάκριση που εκτέθηκε ανωτέρω. Επιπλέον, το νέο αυτό κριτήριο είναι αδύνατο να εφαρμοστεί στην πράξη.

Πράγματι, η Επιτροπή διατυπώνει τις απαιτήσεις της στον τομέα της μειώσεως της παραγωγικής ικανότητας κατά τρόπο σφαιρικό και επαφίεται στην κρίση των κρατών μελών για την κατανομή μεταξύ των διαφόρων επιχειρήσεων. Η μεσολάβηση αυτή των κρατών καθιστά αδύνατη την εφαρμογή του παραπάνω κριτηρίου διότι οι επιχειρήσεις δεν είναι σε θέση να καθορίσουν πλήρως, βάσει των αποφάσεων της Επιτροπής, τη μείωση της παραγωγικής ικανότητάς τους.

Επιπλέον, το κριτήριο αυτό είναι απρόσφορο διότι οι προϋποθέσεις χορηγήσεως των ενισχύσεων είναι διαφορετικές από τις προϋποθέσεις χορηγήσεως πρόσθετων ποσοστώσεων, δεδομένου ότι οι πρώτες λαμβάνουν υπόψη περιφερειακά ή κοινωνικά δεδομένα, ενώ οι δεύτερες στηρίζονται στην αντικειμενική κατανομή της μειώσεως της παραγωγικής ικανότητας.

4. Αυτοί είναι οι ισχυρισμοί που συνάγονται από τις τέσσερις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις, με την παρατήρηση ότι ανάλογα με την περίπτωση και την ευκαιρία τονίζεται ιδιαίτερα ο ένας ή ο άλλος από τους παραπάνω ισχυρισμούς.

Στην υπόθεση 211/83 η Krupp τονίζει τόσο την επιλογή της ημερομηνίας όσο και την αναφορά σε σχέδια αναδιαρθρώσεως που συνδέονται με τις ενισχύσεις, ενώ στην υπόθεση 212/83 η Thyssen και η γερμανική κυβέρνηση υπογραμμίζουν ιδίως την επιλογή της ημερομηνίας καταγγέλλοντας τις δυσμενείς διακρίσεις που συνεπάγεται.

Υπενθυμίζω ότι οι προσφυγές 77/84 και 78/84 ακολούθησαν την έκδοση της αποφάσεως 234/84, η οποία στο άρθρο 14 Β αυτής αναφέρεται στο σχέδιο αναδιαρθρώσεως των επιχειρήσεων, καθώς και στη μείωση της ικανότητας παραγωγής που έχει ενδεχομένως ζητήσει η Επιτροπή με τις αποφάσεις της περί ενισχύσεων. Εκείνο, λοιπόν, που τονίζεται κυρίως είναι η φύση των δεσμών που υφίστανται μεταξύ του συστήματος ποσοστώσεων και του συστήματος ενισχύσεων.

Εξάλλου, η Thyssen στήριξε τις προσφυγές της όχι μόνο στο άρθρο 33, εδάφιο 2, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, αλλά επίσης, κατά παραπομπή του εδαφίου 2, στο εδάφιο 1 του εν λόγω άρθρου. Πράγματι, κατά την άποψή της παρά την αφηρημένη διατύπωσή τους, οι αποφάσεις 2177/83, 3280/83 και 234/84 έχουν, σε ό,τι την αφορά, το χαρακτήρα *ατομικών* αποφάσεων, διότι η θέσπιση της ημερομηνίας αναφοράς επιτρέπει τον πλήρη καθορισμό ενός ορισμένου αριθμού επιχειρήσεων, τις οποίες γνωρίζει η Επιτροπή και οι οποίες λαμβάνουν πρόσθετες ποσοστώσεις. Καθόσον λοιπόν, λόγω της επιλογής της ημερομηνίας, οι εν λόγω αποφάσεις ευνοούν συλλογικώς τις επιχειρήσεις αυτές, εις βάρος άλλων στις οποίες περιλαμβάνεται και η προσφεύγουσα, τα άρθρα 14 β) και 14 Β πρέπει να θεωρηθούν ως αποφάσεις που τη θίγουν άμεσα και ατομικά. Ως ατομικές αποφάσεις, υπόκεινται στον έλεγχό σας, καθόσον η Επιτροπή δεν αιτιολόγησε τους λόγους της επιλογής της αυτής και κατά συνέπεια παρέβη ουσιώδεις τύπους.

5. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η ημερομηνία που επελέγη αποτελεί γενικό κριτήριο εφαρμογής και ότι το άρθρο 14 β) (14 Β) δεν επηρεάζει ούτε ατομικά ούτε άμεσα τη νομική κατάσταση της προσφεύγουσας.

Η Επιτροπή ζητεί να κρίνετε απαράδεκτη την προσφυγή Thyssen καθόσον στηρίζεται στο άρθρο 33, εδάφιο 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ.

Επικουρικώς, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο ισχυρισμός αυτός είναι αβάσιμος διότι κάθε επιχείρηση που υπόκειται στο σύστημα ποσοστώσεων θα έπρεπε να γνωρίζει ότι τα μέτρα αναδιαρθρώσεως που ελήφθησαν πριν από το 1980 έχουν ληφθεί υπόψη και έχουν αντισταθμιστεί κατά τον υπολογισμό των παραγωγών αναφοράς κατά τρόπο που να δικαιολογεί υψηλότερες ποσοστώσεις. Κατά συνέπεια, δεν χρειαζόταν ειδική αιτιολόγηση της επιλογής της ημερομηνίας.

6. Η Επιτροπή δεν αμφισβητεί το παραδεκτό των προσφυγών καθόσον στηρίζονται στο άρθρο 33, εδάφιο 2, της Συνθήκης ΕΚΑΧ ζητώντας, συνεπώς, να τις κρίνετε αβάσιμες.

Γενικώς ισχυρίζεται ότι με τις προσφυγές δεν επιδιώκεται μερική μόνο ακύρωση, διότι η ακύρωση ορισμένων αναφορών που περιέχει το άρθρο 14 β) (14 Β), ιδίως της ημερομηνίας της 1ης Ιανουαρίου 1980, θα ανέτρεπε την ισορροπία της διατάξεως και θα είχε ως συνέπεια την πλήρη ακύρωσή της.

Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι το Δικαστήριο έχει επιβεβαιώσει τις θεμελιώδεις αρχές του συστήματος που θέσπισε η απόφαση 2794/80. Η απόφαση αυτή καθιέρωνε ήδη ένα σύνδεσμο μεταξύ του συστήματος ποσοστώσεων παραγωγής και της αναδιαρθρώσεως (άρθρο 4, σημείο 4). Επειδή οι εκούσιες προσπάθειες των επιχειρήσεων αποδείχθηκαν ανεπαρκείς χρειάστηκε να υπογραμμιστεί περισσότερο ο σύνδεσμος αυτός στην απόφαση 2177/83.

Η Επιτροπή εκθέτει το νόημα της πολιτικής που ακολούθησε μετά τη θέσπιση του συστήματος των ποσοστώσεων: για να προσαρμοστούν οι δομές της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα και ενόψει της πλεονασματικής παραγωγής έπρεπε να εκσυγχρονισθούν και να οργανωθούν ορθολογιστικά οι επιχειρήσεις με

αύξηση της παραγωγικότητας και της οικονομικής τους αποδόσεως, με παράλληλο κλείσιμο εγκαταστάσεων που ήταν μη αποδοτικές ή πεπαλαιωμένες. Παρά την πρώτη σημαντική πρόοδο προς την κατεύθυνση του εκσυγχρονισμού, ήταν επιβεβλημένη, λόγω της μεγάλης ικανότητας παραγωγής που διαπιστώθηκε και των στόχων που είχαν καθοριστεί, η σημαντική αύξηση του αριθμού των εγκαταστάσεων που έπρεπε να κλείσουν. Για το λόγο αυτό στις σχετικές με τις ποσοστώσεις αποφάσεις περιελήφθησαν τα άρθρα 14 α), 14 β) και 15, τα οποία χαρακτηρίστηκαν ως « άρθρα της αναδιαρθρώσεως ».

Σύμφωνα με το δεύτερο κώδικα περί ενισχύσεων η χορήγησή τους εξαρτάται από προγράμματα αναδιαρθρώσεως που θα έχουν ως στόχο να καταστήσουν τις ενισχύσεις αυτές περιττές εντός ορισμένης προθεσμίας. Στον τομέα των ποσοστώσεων σκοπός των άρθρων 14 α), 14 β) και 15 είναι η πραγμάτωση των ίδιων στόχων που επιδιώκει και ο κώδικας περί ενισχύσεων.

Σκοπός του άρθρου *14 α)* είναι να δώσει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις εκείνες η ανταγωνιστικότητα των οποίων δικαιολογεί τη διατήρηση των υπαρχουσών εγκαταστάσεων να επιτύχουν αύξηση του βαθμού εκμεταλλεύσεως των εγκαταστάσεων αυτών διά της προσαρμογής των παραγωγών και ποσοτήτων αναφοράς που χρησιμοποιούνται ως βάση για τον υπολογισμό των ποσοστώσεων. Πράγματι, χωρίς τη διόρθωση αυτή θα κινδύνευαν να βρεθούν σε δυσμενέστερη θέση σε σχέση με τις επιχειρήσεις εκείνες οι εγκαταστάσεις των οποίων κρίθηκε ότι πρέπει να κλείσουν και οι οποίες, επειδή έμειναν αμετάβλητες οι παραγωγές αναφοράς, επέτυχαν αύξηση του βαθμού εκμεταλλεύσεως των εγκαταστάσεων που διατηρήθηκαν.

Το άρθρο *14 β)* ανταποκρίνεται στην ανάγκη να αντιμετωπιστεί η διαρθρωτική έλλειψη ισορροπίας και προβλέπει ως κίνητρο για την ταχύτερη δυνατή μείωση της ικανότητας παραγωγής τη χορήγηση πρόσθετων ποσοστώσεων στις επιχειρήσεις εκείνες οι οποίες μπόρεσαν να απορροφήσουν το μεγαλύτερο μέρος των πλεονασμάτων τους.

Σκοπός του άρθρου *15*, τέλος, είναι να προσαρμόσει τις παραγωγές και ποσότητες αναφοράς στη νέα διάρθρωση των εγκαταστάσεων των επιχειρήσεων εκείνων οι οποίες προέβησαν σε αναδιαρθρώσεις, προβλέποντας ανταλλαγές παραγωγών και ποσοτήτων αναφοράς ή μεταφορές, στο εσωτερικό ορισμένων ομίλων, κατηγοριών προϊόντων.

7. α) *Ως προς την επιλογή της ημερομηνίας της 1ης Ιανουαρίου 1980*, η Επιτροπή αμφισβητεί ότι σκοπός της επιλογής της ημερομηνίας αυτής ήταν να ληφθούν υπόψη, με σκοπό την αύξηση των ποσοστώσεων, μόνο οι εγκαταστάσεις που έκλεισαν μετά την εν λόγω ημερομηνία.

Πρόκειται για μια λογιστική ημερομηνία που σκοπός της είναι να καθορίσει τα πλεονάσματα που υπήρχαν στην Κοινότητα την 1η Ιανουαρίου 1980 και να κατανείμει μεταξύ των κρατών μελών τις αναγκαίες μειώσεις. Ήταν η περισσότερο ενδεδειγμένη διότι ανταποκρίνεται τόσο προς τη χρονολογία θεσπίσεως του κώδικα ενισχύσεων όσο και στη χρονολογία επιβολής του συστήματος ποσοστώσεων. Εξάλλου, η κατανομή των μειώσεων της παραγωγικής ικανότητας μεταξύ των κρατών μελών έγινε βάσει του πλεονάσματος παραγωγικής ικανότητας που διαπιστώθηκε ότι υπάρχει στην Κοινότητα κατά την 1η Ιανουαρίου 1980. Το πλεόνασμα εκτιμήθηκε σε 48 000 000 τόνους και η μείωση της ικανότητας καθορίστηκε σε 27 000 000, όριο που μπορούσε να ανθέξει η βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα λαμβανομένων υπόψη των πολιτικών και κοινωνικών συνεπειών που θα είχε η μείωση σε ορισμένες περιφέρειες. Κατ' ακολουθία, βάσει των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν την 1η Ιανουαρίου 1980 επιβλήθηκαν στις επιχειρήσεις σιδήρου και χάλυβα που ήταν οι περισσότερο επιχορηγούμενες στην Κοινότητα και αντιπροσώπευαν συνολική παραγωγική ικανότητα 77 εκατομμυρίων τόνων συνολικές μειώσεις ύψους 19,8 εκατομμυρίων τόνων.

Οι προσφεύγουσες, οι οποίες περιλαμβάνονται στον όμιλο εκείνο των επιχειρήσεων που δεν είχαν λάβει επιδοτήσεις μέχρι το 1980, αποκόμισαν όφελος από τα μέτρα κατά της κρίσεως που έλαβε η Κοινότητα.

Λόγω των προσπαθειών που είχαν καταβληθεί πριν από το 1980 στις επιχειρήσεις αυτές απέμενε να λάβουν πολύ λιγότερα μέτρα αναδιαρθρώσεως.

Τέλος, υπέρ των επιχειρήσεων αυτών εφαρμόστηκαν, στο πλαίσιο των αναδιαρθρώσεων που έγιναν πριν από το 1980, οι ευεργετικές διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφοι 4 και 5, της αποφάσεως 2794/80 που επιτρέπουν την προσαρμογή και την αύξηση των παραγωγών αναφοράς. Οι διατάξεις αυτές επανελήφθησαν, εξάλλου, στις μεταγενέστερες γενικές αποφάσεις, γεγονός που παρέτεινε το ευεργετικό τους αποτέλεσμα.

Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι για το λόγο αυτό δεν μπορούσε να ληφθεί υπόψη για μια δεύτερη φορά η μείωση που πραγματοποιήθηκε πριν από το 1980. Εφόσον οι μειώσεις αυτές έχουν ήδη αντισταθμιστεί, ο εκ νέου υπολογισμός τους για πρόσθετες ποσοστώσεις θα είχε ως αποτέλεσμα τη διπλή ανταμοιβή της ίδιας προσπάθειας. Αντιθέτως, η επιλογή μεταγενέστερης ημερομηνίας θα εστρέφετο κατά ορισμένων επιχειρήσεων οι οποίες προχώρησαν σε αναδιαρθρώσεις μετά το 1980. Συνεπώς, η επιλογή της ημερομηνίας της 1ης Ιανουαρίου 1980 είναι, κατά την άποψη της Επιτροπής, αντικειμενικά δικαιολογημένη.

β) Σε ό,τι αφορά την απαίτηση ενός « προγράμματος αναδιαρθρώσεως », το οποίο συνδέεται με αίτηση παροχής ενισχύσεως, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι πρόκειται για *τεχνικό όρο* ο οποίος δεν καλύπτει μόνο τα σχέδια που υπέβαλαν στην Επιτροπή οι επιχειρήσεις ζητώντας ενισχύσεις, αλλά και τα σχέδια που καταρτίστηκαν αποκλειστικά για να στηρίξουν αίτημα παροχής πρόσθετων ποσοστώσεων.

Η Krupp υπέβαλε το Νοέμβριο του 1983 σχέδιο αναδιαρθρώσεως προκειμένου να επιτύχει τη χορήγηση πρόσθετων ποσοστώσεων. Το σχέδιο αυτό, το οποίο καταρχάς απερρίφθη από την Επιτροπή ως ανεπαρκές, έγινε τελικά δεκτό, λαμβανομένης υπόψη μιας πρόσθετης μειώσεως της παραγωγής κατά 300 000 τόνους και επανελήφθη, κατόπιν, στην ανακοίνωση στην οποία προέβη η γερμανική κυβέρνηση στο πλαίσιο των ενισχύσεων. Κατέστη έτσι δυνατή η χορήγηση ποσοστώσεων στην εταιρία Krupp.

γ) Σε ό,τι αφορά την παραπομπή στις αποφάσεις περί ενισχύσεων, ειδικότερα στη δεύτερη διατύπωση του 14 β), η Επιτροπή, υπογραμμίζοντας ότι οι όροι χορηγήσεως πρόσθετης ποσοστώσεως δεν έγιναν αυστηρότεροι από τους όρους που προέβλεπε η απόφαση 2177/83, ισχυρίζεται ότι καίτοι τα δύο συστήματα, των ποσοστώσεων και των ενισχύσεων, είναι διαφορετικής φύσεως, δεν αποκλείεται η ύπαρξη συνδέσμου μεταξύ τους που να μη συνεπάγεται την ακυρότητα της εν λόγω διατάξεως.

Η απόφαση 3280/83 δεν μπόρεσε να επιβάλει άμεσα στις γερμανικές επιχειρήσεις τη συνδεόμενη με τις ενισχύσεις υποχρέωση να μειώσουν την παραγωγική τους ικανότητα. Πράγματι, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας είχε προθεσμία μέχρι τις 31 Ιανουαρίου 1984 για να γνωστοποιήσει στην Επιτροπή την κατανομή μεταξύ επιχειρήσεων των εγκαταστάσεων που έπρεπε να κλείσουν. Κατά συνέπεια και μέχρι την ημερομηνία αυτή, η απόφαση 3280/83 δεν μπορούσε να θίξει τις προσφεύγουσες.

Μεταγενέστερα χορηγήθηκαν στις γερμανικές επιχειρήσεις πρόσθετες ποσοστώσεις, είτε στο πλαίσιο της εκτελέσεως των λεπτομερειών εφαρμογής του κώδικα ενισχύσεων, είτε, στην περίπτωση που δεν υπήρχαν τέτοιες επιδοτήσεις, υπό την προϋπόθεση ότι η Επιτροπή ενέκρινε το σχέδιό τους για αναδιάρθρωση.

8. Πριν από την εξέταση των ισχυρισμών που διατυπώθηκαν ανωτέρω επιβάλλεται να γίνουν ορισμένες προκαταρκτικές παρατηρήσεις.

Καίτοι ο κοινοτικός στόχος — μείωση της ικανότητας παραγωγής των επιχειρήσεων σιδήρου και χάλυβα για να αντιμετωπιστεί η

διαρθρωτική έλλειψη ισορροπίας που υπάρχει στον τομέα αυτό — τονίστηκε με έμφαση από την Επιτροπή, η οργάνωση των μέσων που χρησιμοποιήθηκαν προς το σκοπό αυτό έγινε ορατή μόνο κατά την εξέλιξη της διαδικασίας.

Για παρόμοιο τομέα, που διέπεται από πράξεις γενικού χαρακτήρα, έχετε αποφανθεί ότι

« δεν απαιτείται να αναφέρει η αιτιολογία λεπτομερώς τα μερικές φορές πολυάριθμα και περίπλοκα νομικά και πραγματικά στοιχεία που συνιστούν το αντικείμενο των πράξεων αυτών, εφόσον τα στοιχεία αυτά υπάγονται στο σύνολο του οποίου αποτελούν μέρος » (υπόθεση 244/81, Klöckner Werke κατά Επιτροπής, απόφαση της 11ης Μαΐου 1983, Συλλογή σ. 1451, σκέψη 33).

Πρέπει ακόμα η συλλογιστική που ακολουθήθηκε να προκύπτει κατά τρόπο « σαφή και μη διφορούμενο » (ένθ. ανωτ.).

Είναι, λοιπόν, κατακριτέο ότι η Επιτροπή δεν εξήγησε περισσότερο το συλλογισμό που ακολούθησε στις επίδικες αποφάσεις, οι οποίες ελήφθησαν διαδοχικώς και αφορούν τις πρόσθετες ποσοστώσεις. Από την ανάγνωση των διαφόρων υπομνημάτων της Επιτροπής συνάγεται ότι, κατά την εξέλιξη των διαδικασιών, διαμορφώθηκε μια θεωρία η οποία θα ήταν πολύ προτιμότερο να γινόταν αντιληπτή ήδη από το στάδιο της λήψεως της αποφάσεως. Έτσι, παρά την παρατήρηση ότι οι ασχολούμενοι επαγγελματικά με τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα θα έπρεπε να γνωρίζουν ορισμένα στοιχεία, υπάρχει διάχυτο το αίσθημα ότι, με την πάροδο του χρόνου, αποκαλύπτεται τόσο η ισορροπία του συστήματος όσο και οι σχέσεις που υφίστανται μεταξύ ορισμένων διατάξεων όπως, για παράδειγμα, μεταξύ των διατάξεων των άρθρων 14 β) της αποφάσεως 2177/83 και του άρθρου 4, σημεία 4 και 5, της αποφάσεως 2794/80.

Πρέπει, τέλος, να σημειωθεί ότι δεν παρέχεται ορισμός του όρου « πρόγραμμα αναδιαρθρώσεως », ο οποίος περιέχεται στο προαναφερθέν άρθρο 14 β) και ο οποίος έγινε « σχέδιο αναδιαρθρώσεως » στην απόφαση 3280/83, η οποία τροποποιεί το εν λόγω άρθρο, καθώς και στο άρθρο 14 Β της αποφάσεως 234/84.

Οι παρατηρήσεις αυτές, οι οποίες διαφωτίζουν κατά τρόπο ιδιαίτερο τη διαφορά, μπορούν να έχουν νομικές συνέπειες αν, όπως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα Thyssen, οι προσβαλλόμενες πράξεις πρέπει να αναλυθούν ως ατομικές αποφάσεις και τούτο καθόσον θα έπρεπε να θεωρηθεί ότι η αιτιολόγησή τους είναι αποφασιστικής σημασίας.

Ας προχωρήσω, όμως, στην εξέταση, καταρχάς, των λόγων που στηρίζονται στην έννοια της καταχρήσεως εξουσίας, δυνάμει του άρθρου 33, εδάφιο 2, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, και για την προβολή των οποίων δεν τίθεται θέμα απαραδέκτου.

9. *Επί του ισχυρισμού που αναφέρεται στην επιλογή ως ημερομηνίας αναφοράς της 1ης Ιανουαρίου 1980*

Στην απόφασή σας 250/83, της 15ης Ιανουαρίου 1985 (Finsider κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 142), τονίζεται ότι

« για να μπορεί να προσαφθεί στην Επιτροπή ότι προέβη σε δυσμενή διάκριση, θα πρέπει να έχει αντιμετωπίσει με διαφορετικό τρόπο όμοιες καταστάσεις, ζημιώνοντας ορισμένους επιχειρηματίες σε σχέση με άλλους, χωρίς η διαφορετική αυτή μεταχείριση να δικαιολογείται από την ύπαρξη σχετικά σημαντικών αντικειμενικών διαφορών » (σημείο 8 του σκεπτικού).

Διευκρινίσατε ακόμα ότι για να θεωρηθεί κατάχρηση εξουσίας μια διαφορετική μεταχείριση για την οποία ο προσφεύγων αιτιάται την Επιτροπή,

« πρέπει να εξεταστεί, καταρχάς, αν η μεταχείριση αυτή οφείλεται στην ύπαρξη αντικειμενικών και σημαντικών διαφορών σε σχέση με τους σκοπούς τους οποίους νόμιμα μπορεί να επιδιώξει η Επιτροπή στο πλαίσιο της πολιτικής για την ευρωπαϊκή βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα » (ένθ. ανωτ.)

Έχοντας υπόψη τα ανωτέρω πρέπει, λοιπόν, να καθοριστεί αν το κριτήριο της ημερομηνίας την οποία επέλεξε η Επιτροπή για την εφαρμογή του άρθρου 14 β) (14 Β) θέτει ορισμένες επιχειρήσεις της ευρωπαϊκής βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα σε δυσμενέστερη θέση σε σχέση με άλλες.

Δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ότι, *οποιεσδήποτε και αν είναι οι επιχειρήσεις*, βάσει αυτού του κριτηρίου της ημερομηνίας αποκλείεται να ληφθούν ως βάση υπολογισμού των πρόσθετων ποσοστώσεων τα μέτρα αναδιαρθρώσεως που ελήφθησαν πριν από το 1980. Πράγματι, το σύστημα που θεσπίζει το άρθρο 14 β) (14 Β) εκφράζει τη βούληση της Επιτροπής να ανταποκριθεί στην ανάγκη « ενθαρρύνσεως μιας ταχείας αναδιαρθρώσεως » ορισμένων επιχειρήσεων της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα όπως υπογραμμίζει ο τίτλος της ενδέκατης αιτιολογικής σκέψεως της αποφάσεως 2177/83. Ο στόχος αυτός περιγράφεται ως εξής στην εν λόγω αιτιολογική σκέψη:

« Προκειμένου να ενθαρρυνθούν οι επιχειρήσεις στο να προβούν στα γρήγορα κλεισίματα που απαιτούνται από το σχέδιο αναδιάρθρωσης που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή, θεωρήθηκε χρήσιμο να προβλεφθεί ο καθορισμός συμπληρωματικών ποσοστώσεων στις επιχειρήσεις μόλις αυτές πραγματοποιήσουν το μεγαλύτερο μέρος των εν λόγω κλεισιμάτων. »

Προκειμένου να κατανοηθεί σωστά η σημασία της διατάξεως αυτής πρέπει να εκτεθεί το πλαίσιο μέσα στο οποίο εντάσσεται.

Το μέτρο αυτό, το οποίο ελήφθη κατ' εφαρμογή του άρθρου 58 της Συνθήκης ΕΚΑΧ, εντάσσεται στην *πολιτική παρεμβάσεως* που ακολούθησε η Επιτροπή επειδή οι τρόποι έμμεσης δράσης αποδείχθηκαν ανεπαρκείς (βλέπε ιδίως τρίτη αιτιολογική σκέψη, παράγραφοι 2 και 3 της αποφάσεως 2794/80). Όπως το ίδιο το Δικαστήριο έχει τονίσει το σύστημα των ποσοστώσεων παραγωγής κρίθηκε ότι αποτελεί την επιβαλλόμενη απάντηση σε μια

« οξύτατη κρίση, που οφείλεται σε ραγδαία μείωση της ζητήσεως και σε κατάρρευση των τιμών, (η οποία) έπληξε όλες τις επιχειρήσεις σιδήρου και χάλυβα της Κοινότητας » (υπόθεση 263/82, Klöckner, απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 1983, Συλλογή 1983, σ. 4143, σκέψη 18).

Το σύστημα των ποσοστώσεων προκειμένου να αντιμετωπίσει την κατάσταση αυτή προβλέπει

« συντονισμένη μείωση της προσφοράς ικανή να αποκαταστήσει την ισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζητήσεως στην αγορά και να συγκρατήσει την πτώση των τιμών » (263/82, ένθ. ανωτ., σκέψη 19).

Η πολιτική αυτή, λοιπόν, στηρίζεται σε *μείωση της παραγωγής*, ιδίως με τη λήψη μέτρων αναδιαρθρώσεως. Οι προσπάθειες που έχουν ήδη καταβάλει στον τομέα αυτόν ορισμένες επιχειρήσεις της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα ελήφθησαν δεόντως υπόψη. Αυτό ακριβώς αναφέρει και η τέταρτη αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως 2794/80 σύμφωνα με την οποία

« για να αποφευχθεί όπως το σύστημα των ποσοστώσεων δημιουργήσει προβληματικές καταστάσεις στις προσπάθειες αναδιαρθρώσεως που έχουν ήδη υλοποιηθεί με επιτυχία εκ μέρους ορισμένων επιχειρήσεων από την αρχή της κρίσεως και εντεύθεν, θα πρέπει να προσαρμοστούν οι περίοδοι αναφοράς λαμβανομένης υπόψη της πραγματικής καταστάσεως των επιχειρήσεων αυτών στην αγορά » (παράγραφος 5).

Ωστόσο, όπως υπογράμμισε στην αντίκρουσή της η Επιτροπή, στην υπόθεση 211/83, οι προσπάθειες που κατέβαλαν ορισμένες επιχειρήσεις στον τομέα της αναδιαρθρώσεως αποδείχθηκαν εντελώς ανεπαρκείς. Οι ενέργειες, λοιπόν, των επιχειρήσεων αυτών δεν ανταποκρίνονταν στις προσδοκίες της Επιτροπής ούτε συνέβαλαν κατά τρόπο ικανοποιητικό στην « προσπάθεια κοινοτικής αλληλεγγύης, που

αποβλέπει στο να επιτρέψει στο σύνολο της βιομηχανίας του ενδιαφερόμενου τομέα να υπερπηδήσει την κρίση και να επιβιώσει » (263/82, ένθ. ανωτ., σκέψη 19).

Συνεπώς, έναντι των κοινών υποχρεώσεων αλληλεγγύης, εμφανίζονται δύο κατηγορίες επιχειρήσεων:

— οι επιχειρήσεις οι οποίες ήταν ανταγωνιστικές στην αγορά και χωρίς να ζητήσουν κρατικές ενισχύσεις ανέλαβαν την πρωτοβουλία να προσαρμοστούν εκουσίως στις απαιτήσεις που επέβαλε η κρίση,

— οι επιχειρήσεις οι οποίες αφού έλαβαν επιχορηγήσεις υπό όρους ενίοτε συζητήσιμους μπόρεσαν να αναβάλουν την προσαρμογή τους, νοθεύοντας έτσι τους όρους του ανταγωνισμού και συμβάλλοντας στη διατήρηση ορισμένων αιτίων της κρίσεως.

Τα νομοθετικά μέτρα που έλαβε προοδευτικά η Επιτροπή ανταποκρίνονται στην κατάσταση αυτή. Ποιο είναι, πράγματι, το θετικό δίκαιο που εφαρμόζεται στις επιχειρήσεις της δεύτερης κατηγορίας, δηλαδή σ' εκείνες που μπορούν να χαρακτηριστούν ως « επιδοτούμενες » επιχειρήσεις;

α) Με τις γενικές αποφάσεις που θεσπίζουν τον *κώδικα ενισχύσεων*, αποφασίστηκε:

— για να ληφθούν υπόψη ορισμένες κοινωνικές και οικονομικές επιταγές που υπογράμμισε στις προτάσεις του επί της υποθέσεως 214/83 ο γενικός εισαγγελέας VerLoren van Themaat, *να πλαισιωθούν σε κοινοτικό επίπεδο οι κρατικές ενισχύσεις*,

— για να αποκατασταθεί το ταχύτερο δυνατό μια νέα ισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζητήσεως με αποκατάσταση φυσιολογικών συνθηκών ανταγωνισμού μεταξύ εκσυγχρονισμένων και εκ νέου ανταγωνιστικών επιχειρήσεων, *να συνδεθούν οι ενισχύσεις με την προοπάθεια αναδιαρθρώσεως* την οποία καθορίζει γενικώς η Επιτροπή και την κατανέμει μεταξύ των διαφόρων επιχειρήσεων.

Η πλαισίωση των ενισχύσεων και ο συνδυασμός τους με την αναδιάρθρωση έχει ως συνέπεια την απάλειψη των αρνητικών τους πλευρών. Αυτό συνάγεται από την απόφασή σας επί της υποθέσεως Finsider (προαναφερθείσα υπόθεση 250/83), όπου υπογραμμίσατε ότι οι μορφές ενισχύσεων που προωθούν την επιδιωκόμενη τόσο από τον κώδικα ενισχύσεων όσο και από το σύστημα ποσοστώσεων αναδιάρθρωση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας πρέπει να εγκριθούν, εφόσον επιτρέπουν την επιδίωξη των στόχων της βιομηχανικής πολιτικής που ακολουθεί η Επιτροπή (σημείο 10 του σκεπτικού).

Στην ίδια απόφαση αναγνωρίσατε ότι η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να μην χορηγήσει πρόσθετες ποσοστώσεις

« στις επιχειρήσεις εκείνες οι οποίες έλαβαν μια μορφή ενισχύσεως που μπορεί να καθυστερήσει την επιθυμητή αναδιάρθρωση, δηλαδή ενίσχυση που προορισμός της ήταν να καλύψει τις ζημίες από τη λειτουργία της επιχείρησης... » (σημείο 9 του σκεπτικού).

Η διάκριση μεταξύ κακώς επιδοτουμένων επιχειρήσεων και ανταγωνιστικών επιχειρήσεων αποτελούν τη βάση επί της οποίας στηρίζονται οι γενικές αποφάσεις κατά των οποίων στρέφονται οι παρούσες προσφυγές.

β) Πρέπει να αναφερθεί ότι το 1980 το σύστημα των ποσοστώσεων κατά κάποιο τρόπο « πάγωσε την κατάσταση » — για να επαναλάβω την έκφραση του κυρίου VerLoren van Themaat — κι έτσι καθορίστηκαν τότε, κατά τρόπο υποχρεωτικό, οι θέσεις των επιχειρήσεων που υπήρχαν στην κοινοτική αγορά.

Όπως αναφέρει η Επιτροπή με τη γενική απόφαση 2177/83 δημιουργείται « για πρώτη φορά τυπικός σύνδεσμος μεταξύ του συστήματος των ποσοστώσεων και της αναδιαρθρώσεως ». Η Επιτροπή σκόπευε κατ' αυτό τον τρόπο να συναγάγει μετά από τρία χρόνια τα συμπεράσματα από την εφαρμογή του συστήματος και, ιδίως, να λάβει υπόψη της την περίπτωση επιχειρήσεων οι οποίες αντί να ανταποκριθούν στις παροτρύνσεις για αναδιάρθρωση εξακολουθούσαν να αναβάλουν την ανάληψη σχετικών προσπαθειών.

Συνεπώς, όπως υπογραμμίσατε στην προαναφερθείσα απόφασή σας Finsider οι ρυθμίσεις που αφορούν τις ενισχύσεις και τις ποσοστώσεις

« επιδιώκουν την πραγμάτωση κοινού σκοπού, την προώθηση δηλαδή της αναδιάρθρωσης που είναι απαραίτητη προκειμένου να προσαρμοστούν η παραγωγή και η ικανότητα παραγωγής στην προβλεπόμενη ζήτηση και να αποκατασταθεί η ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα » (σημείο 9 του σκεπτικού).

Η συνοχή του συστήματος αυτού εξαρτάται κατά μεγάλο μέρος από τον καθορισμό της χρονικής του ισχύος.

Ειδικότερα, ο σκοπός που επιδιώκει η Επιτροπή είναι, με τα μέτρα παρεμβάσεως που έλαβε, να καταλήξει σε σύντομο χρονικό διάστημα στην κατάργηση των ενισχύσεων καθώς και των ποσοστώσεων: η ημερομηνία της 31ης Δεκεμβρίου 1985 αποτελεί το χρονικό όριο που επελέγη. Η επιλογή αυτή διαφωτίζει τη σημασία του άρθρου 14 β) (14 Β).

Ποια θα είναι, πράγματι, η μεταχείριση των επιδοτουμένων επιχειρήσεων;

Γενικώς, η πλαισίωση των ενισχύσεων έθεσε ένα τέρμα στην τεχνητή επιβίωση μονάδων παραγωγής και υποχρέωσε τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις να προβούν σε σοβαρές αναδιαρθρώσεις.

Ειδικότερα, το άρθρο 14 β) (14 Β), επιβάλλοντας υψηλά ποσοστά υλοποιήσεως του προγράμματος αναδιαρθρώσεως (75 %, κατόπιν 85 %), διευκόλυνε τις επιχειρήσεις οι οποίες είχαν ήδη πραγματοποιήσει ευρεία αναδιάρθρωση να λάβουν πρόσθετες ποσοστώσεις, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ένα οικονομικό όφελος, ενώ οι επιχειρήσεις οι οποίες έπρεπε να πραγματοποιήσουν ακόμα σημαντικές αναδιαρθρώσεις έπρεπε να καταβάλουν πολύ μεγαλύτερη προσπάθεια για να επιτύχουν ανάλογο αποτέλεσμα.

Είναι γενικώς δεκτό ότι μια επιχείρηση η οποία έχει ήδη ανακτήσει μια μεγαλύτερη ανταγωνιστικότητα και δεν της υπολείπεται πλέον παρά να μειώσει μόνο κατά 10 000 τόνους την ικανότητα παραγωγής της οφείλει να καταβάλει πολύ μικρότερη προσπάθεια για αναδιάρθρωση από την επιχείρηση εκείνη η οποία δεν έχει αποκαταστήσει ακόμα την ανταγωνιστικότητά της, έχει επιβιώσει μέχρι τώρα με τη βοήθεια των επιδοτήσεων και για να επιτύχει τη χορήγηση πρόσθετης ποσοστώσεως πρέπει να μειώσει κατά 100 000 τόνους την ικανότητα παραγωγής της.

Μπορεί λοιπόν να λεχθεί ότι οι επιχειρήσεις που ανέβαλαν την αναδιάρθρωσή τους με τη βοήθεια επιδοτήσεων αντιμετωπίζονται κατά τρόπο δυσμενέστερο από τις ρυθμίσεις του 1980 που αφορούν τις ενισχύσεις και τις ποσοστώσεις, διότι, αντίθετα προς τις ανταγωνιστικές επιχειρήσεις, οφείλουν να συμβάλουν στη μείωση της παραγωγικής ικανότητας που προγραμμάτισε η Επιτροπή κατά ποσοστό τρεις φορές μεγαλύτερο από την προσπάθεια που οφείλουν να καταβάλουν οι επιδοτούμενες επιχειρήσεις. Εξάλλου, για να μπορέσουν πριν από το 1986 να λάβουν ενισχύσεις και πρόσθετες ποσοστώσεις είναι υποχρεωμένες να προβούν σε μαζικές αναδιαρθρώσεις.

Από την ανάλυση αυτή καταλήγω στο συμπέρασμα ότι οι πρόσθετες ποσοστώσεις που προβλέπει το άρθρο 14 β) (14 Β) αποτελούν μάλλον μορφή κυρώσεως κατά των επιχειρήσεων που δεν ανταποκρίθηκαν εγκαίρως στις απαιτήσεις της κοινοτικής πολιτικής στον

τομέα της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα παρά ανταμοιβή για την πραγματοποίηση μιας αναδιαρθρώσεως.

Ποια είναι, αντιθέτως, η θέση των επιχειρήσεων που άρχισαν την αναδιάρθρωσή τους πολύ πριν από το 1980;

Οι αναδιαρθρώσεις αυτές, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν εκουσίως, ενσωματώθηκαν στην κατανομή, μεταξύ όλων των επιχειρήσεων, των ποσοστώσεων παραγωγής, όπως πράγματι αυτό προκύπτει από την τέταρτη αιτιολογική σκέψη, παράγραφος 5, της αποφάσεως 2794/80.

Το άρθρο 4, παράγραφοι 4 και 5, της εν λόγω αποφάσεως συγκεκριμενοποιεί αυτή την πρόθεση. Από τις αποφάσεις σας Krupp κατά Επιτροπής (υποθέσεις 275/80 και 24/81, απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 1981, Συλλογή σ. 2489) και Χαλυβουργική κατά Επιτροπής (συνεκδικασθείσες υποθέσεις 39, 43, 85 και 88/81, απόφαση της 16ης Φεβρουαρίου 1982, Συλλογή σ. 593, ιδίως σκέψη 28, σ. 617) μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι το άρθρο 4, παράγραφοι 4 και 5, της αποφάσεως 2794/80, κατά παρέκκλιση από το σύστημα παραγωγής αναφοράς, περιέχει ορισμένα διορθωτικά στοιχεία που αποσκοπούν στο να ληφθούν υπόψη, υπέρ ορισμένων επιχειρήσεων, οι αναδιαρθρώσεις που πραγματοποιήθηκαν μέχρι και το 1979.

Προς το σκοπό αυτό χορηγήθηκε ένα αντάλλαγμα για τις προσπάθειες που υλοποιήθηκαν με την πρωτοβουλία ορισμένων επιχειρήσεων που δεν ελάμβαναν ή ελάμβαναν μικρές μόνο επιδοτήσεις. Μπορεί, βεβαίως, να αντιταχθεί ότι η εκούσια αυτή συμβολή, που προηγήθηκε από την προσπάθεια που επέβαλε μεταγενέστερα η Επιτροπή, έστω και αν ελήφθη υπόψη, δεν απάλλαξε τις επιχειρήσεις από τις νέες υποχρεώσεις για αναδιάρθρωση. Δεν συντρέχει, συνεπώς, παράβαση της αρχής της « επί ευλόγου βάσεως κατανομής » του άρθρου 58 της Συνθήκης ΕΚΑΧ;

Η απάντηση πρέπει να είναι αρνητική.

Πρέπει, πράγματι, να αναφερθεί ότι οποιεσδήποτε και αν ήταν οι μειώσεις που αποφάσισαν οι εν λόγω επιχειρήσεις, το 1980 εξακολουθούσαν να υπάρχουν πλεονάσματα. Όπως προαναφέρθηκε, τα πλεονάσματα αυτά, τα οποία σύμφωνα με εκτιμήσεις ανερχόταν σε 48 εκατομμύρια τόνους, επέβαλαν την υποχρέωση μειώσεως κατά 27 εκατομμύρια τόνους, από τα οποία 7 εκατομμύρια έπρεπε να είναι η συμβολή των επιχειρήσεων που δεν ελάμβαναν ή ελάμβαναν πολύ μικρές επιδοτήσεις. Όπως, όμως, έχετε ήδη αποφανθεί

« η μείωση αυτή συνεπάγεται μεγάλες θυσίες, που πρέπει να κατανεμηθούν δίκαια μεταξύ όλων των επιχειρήσεων του τομέα, οι οποίες συμμετέχουν σε μια *προσπάθεια κοινοτικής αλληλεγγύης*, που αποβλέπει στο να επιτρέψει στο *σύνολο* της βιομηχανίας του ενδιαφερομένου τομέα να υπερπηδήσει την κρίση και να *επιβιώσει* » (263/82, ένθ. ανωτ., σκέψη 19) (οι υπογραμμίσεις δικές μας).

Από την άποψη αυτή δύσκολα μπορούν να συγκριθούν οι υποχρεώσεις που υπέχουν ακόμα οι επιχειρήσεις εκείνες οι οποίες έλαβαν ενισχύσεις και οι επιχειρήσεις οι οποίες, επειδή ήταν αποδοτικές ή έτειναν προς την ισορροπία, μπόρεσαν να τις αποφύγουν: η προσπάθεια που απαιτείται να καταβάλουν οι πρώτες είναι ανάλογη προς τις καθυστερήσεις που σημείωσαν, καίτοι « η ανταμοιβή », δηλαδή οι πρόσθετες ποσοστώσεις, είναι η ίδια μ' εκείνη που παρέχεται στις δεύτερες, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 14 β) (14 B).

Το πλαίσιο, λοιπόν, στο οποίο εντάσσεται το σύνολο των νομοθετικών μέτρων που διέπουν από το 1980 την αγορά χάλυβα, επιτρέπει τη διαμόρφωση, με βάση την ιδιότητα της επιχειρήσεως, διαφορετικών απαιτήσεων αλληλεγγύης, ανάλογα με το πλεόνασμα παραγωγικής ικανότητας που πρέπει να απαλειφθεί. Πρέπει,

συνεπώς, να διαπιστωθεί ότι για την περίοδο των έξι ετών που αρχίζει από το 1980 και στο τέλος της οποίας ο τομέας της χαλυβουργίας θα πρέπει, αν επιτευχθούν οι επιδιωκόμενοι στόχοι, να εξυγιανθεί, κάθε μέτρο που αφορά την υλοποίηση του στόχου της αναδιαρθρώσεως και επιβάλλει τους ίδιους όρους στις επιχειρήσεις της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα που υπάρχουν στην κοινοτική αγορά δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μέτρο που εισάγει δυσμενείς διακρίσεις. Οι προσφεύγουσες μπορούν να λάβουν πρόσθετες ποσοστώσεις, τις οποίες, εξάλλου, έλαβαν — όπως έγινε γνωστό κατά τη διάρκεια της διαδικασίας — ή μπορούν ακόμα να τη λάβουν με μικρότερο οικονομικό και κοινωνικό κόστος.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η επιλογή της ημερομηνίας της 1ης Ιανουαρίου 1980 ανταποκρίνεται σ' ένα κριτήριο αντικειμενικό που συνάδει με τους σκοπούς που μπορεί νομίμως να επιδιώξει η Επιτροπή στο πλαίσιο της πολιτικής της στον τομέα σιδήρου και χάλυβα.

Παρά τον κίνδυνο της επαναλήψεως, εκφράζω και πάλι τη λύπη μου διότι, παρά τις επιφυλάξεις που είχε ήδη διατυπώσει από το 1982 η γερμανική κυβέρνηση ως προς την επιλογή της ημερομηνίας αυτής αναφοράς (βλ. στα παραρτήματα που κατέθεσε η παρεμβαίνουσα το έγγραφο της γερμανικής κυβερνήσεως, της 7ης Ιουλίου 1982, και την απάντηση της Επιτροπής υπό ημερομηνία 22 Ιουλίου 1982), η Επιτροπή δεν έκρινε απαραίτητο να διευκρινίσει την απόφασή της.

10. *Επί του ισχυρισμού που στηρίζεται στην παραπομπή σε σχέδιο αναδιαρθρώσεως*

Είναι προφανώς αβάσιμο το επιχείρημα των προσφευγουσών σύμφωνα με το οποίο υφίσταται υποχρεωτικός σύνδεσμος μεταξύ της έννοιας του προγράμματος αναδιαρθρώσεως και του συστήματος των ενισχύσεων. Όπως αναφέρθηκε, σκοπός του συστήματος των ποσοστώσεων, όπως και του συστήματος των ενισχύσεων, είναι η αναδιάρθρωση. Εφόσον πρόκειται να κριθεί αίτηση παροχής πρόσθετων ποσοστώσεων, τίποτα δεν απαγορεύει στην Επιτροπή, σύμφωνα με την εξουσία εκτιμήσεως που της παρέχει η Συνθήκη, να καθορίσει τη θέση της βάσει ενός προγράμματος ή σχεδίου αναδιαρθρώσεως. Ο ισχυρισμός ότι σύμφωνα με το κριτήριο αυτό αποκλείεται να λάβουν πρόσθετες ποσοστώσεις οι επιχειρήσεις που δεν επιθυμούν ενισχύσεις στηρίζεται σε πεπλανημένη εξομοίωση της έννοιας του προγράμματος ή του σχεδίου αναδιαρθρώσεως προς τον όρο που χρησιμοποιείται στο δεύτερο κώδικα ενισχύσεων. Ο συλλογισμός αυτός, καίτοι η ορολογία που χρησιμοποιείται μπορεί ενδεχομένως να δημιουργήσει σύγχυση, δεν επιβεβαιώνεται από τα πράγματα, οι δε προσφεύγουσες δεν προσκομίζουν την απόδειξη ότι δεν χορηγήθηκε σε μία επιχείρηση πρόσθετη ποσόστωση για το μοναδικό λόγο ότι δεν είχε ζητήσει ενίσχυση.

Ας προστεθεί ότι δεν μπορεί να γίνει δεκτή η άποψη των προσφευγουσών ότι η κατάργηση ενός τέτοιου προγράμματος, που επαφίεται στην ελεύθερη βούληση των επιχειρήσεων, αφαιρεί από το άρθρο 14 β) (14 Β) τη δυνατότητα να λειτουργήσει ως κίνητρο για την αναδιάρθρωση. Μια τέτοια αντίληψη παραβλέπει την υποχρέωση που έχει κάθε επιχείρηση να διατηρεί μια υγιή διαχείριση λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους που επιδιώκει η Επιτροπή στον τομέα της χαλυβουργίας. Παραβλέπει, επίσης, τον έλεγχο αποτελεσματικότητας του σχεδίου αναδιαρθρώσεως που ασκεί η Επιτροπή πριν από τη χορήγηση ενισχύσεων. Το κριτήριο του σχεδίου αναδιαρθρώσεως πρέπει να νοηθεί κατά τρόπο ευρύ. Καλύπτει βεβαίως το σχέδιο που προβλέπει ο κώδικας ενισχύσεων για τις επιχειρήσεις εκείνες που καταφεύγουν σε ενισχύσεις, χωρίς, ωστόσο, να αποκλείει το πρόγραμμα των επιχειρήσεων που δεν ζητούν παρόμοιες επιδοτήσεις.

Εφόσον από κανένα στοιχείο των δικογραφιών δεν προκύπτει ότι το κριτήριο αυτό χρησιμοποιήθηκε με τη στενή έννοια που του δίδουν οι προσφεύγουσες δεν ευσταθεί αιτίαση κατά της Επιτροπής ότι εισάγει διακρίσεις που συνιστούν κατάχρηση εξουσίας.

11. *Επί του ισχυρισμού που στηρίζεται στην παραπομπή στις αποφάσεις περί ενισχύσεων προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα*

Η απόφαση 3280/83 περιέλαβε στο άρθρο 14 β) μια νέα προϋπόθεση για τη χορήγηση πρόσθετων ποσοστώσεων, δηλαδή την πραγματοποίηση των τριών τετάρτων τουλάχιστον από τις μειώσεις της παραγωγικής ικανότητας « που απαιτεί *ενδεχομένως* η Επιτροπή στις αποφάσεις της της 29ης Ιουνίου 1983 σχετικά με τις ενισχύσεις στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα ». Το άρθρο 14 Β της αποφάσεως 234/84 αναφέρεται « στις μειώσεις που έχει *ενδεχομένως* απαιτήσει η Επιτροπή στις αποφάσεις σχετικά με τις ενισχύσεις στον τομέα σιδήρου και χάλυβα » (οι υπογραμμίσεις δικές μας).

Οι επικρίσεις που διατυπώνουν οι προσφεύγουσες για τη χρησιμοποίηση κριτηρίων που υπάγονται σε άλλο σύστημα, το σύστημα των ενισχύσεων, δεν ανθίστανται στην απλή διαπίστωση ότι, εφόσον και τα δύο συστήματα, τα κριτήρια εκτιμήσεως των οποίων είναι βεβαίως διαφορετικά, έχουν και τα δύο ως στόχο την αναδιάρθρωση, τίποτε δεν μπορεί να εμποδίσει τη χρησιμοποίηση των στοιχείων που προκύπτουν από την εφαρμογή του ενός ως σημείου αναφοράς στο πλαίσιο του άλλου συστήματος.

Αυτό προκύπτει, πράγματι, από την εξουσία εκτιμήσεως της Επιτροπής. Η αναζήτηση, όπως κάνουν οι προσφεύγουσες, ενός στοιχείου που προκαλεί δυσμενείς διακρίσεις στο γεγονός της παραπομπής σε αποφάσεις περί ενισχύσεων, σημαίνει στην πράξη, εφόσον δεν υπάρχει άλλη διευκρίνιση, επίκριση του ίδιου του κώδικα ενισχύσεων. Αυτός ο κώδικας, όμως, δεν τίθεται υπό αμφισβήτηση στο πλαίσιο της παρούσας προσφυγής.

Επομένως, τίποτα δεν φαίνεται να εμποδίζει την παραπομπή στο σύστημα των ενισχύσεων για τη χορήγηση πρόσθετων ποσοστώσεων.

Και έρχομαι τώρα στην αιτίαση που διατυπώνει η προσφεύγουσα Krupp η οποία θεωρεί ότι δεν έπρεπε να γίνει παραπομπή στην απόφαση της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 1983, που αφορά την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, επειδή το στοιχείο αυτό είναι πολύ ασαφές σε σχέση με την εξουσιοδότηση που παρασχέθηκε στα κράτη μέλη να καθορίζουν για κάθε επιχείρηση τις μειώσεις της παραγωγικής ικανότητας που έχει ζητήσει η Επιτροπή.

Η αιτίαση αυτή δεν ανθίσταται σε μια προσεκτική εξέταση. Όπως προκύπτει τόσο από τη διαδικασία όσο και από τις εξηγήσεις που παρασχέθηκαν κατά τη διάρκεια των συζητήσεων, η Επιτροπή δεν μεταβίβασε τέτοιες αρμοδιότητες στα κράτη μέλη.

Σε ό,τι αφορά την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η επεξεργασία της αποφάσεως 83/392/ΕΚΑΧ, της 29ης Ιουνίου 1983, έγινε βάσει ενδείξεων που παρέσχε στην Επιτροπή η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, σε στενή συνεργασία με τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα και με συνεχείς επαφές με την Επιτροπή.

Η απόφαση αυτή που είχε γενικό χαρακτήρα έγινε μεταγενέστερα περισσότερο λεπτομερής με βάση τον πίνακα που υπέβαλε η κυβέρνηση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας όπου εξηγείται η κατανομή των μειώσεων της παραγωγικής ικανότητας στην οποία έπρεπε να προβούν οι γερμανικές επιχειρήσεις. Η διαδικασία αυτή λήψεως αποφάσεων της Επιτροπής αποτελεί αδιαίρετο σύνολο και δεν μπορεί να κατηγορηθεί για ανακρίβεια.

Μεταξύ της 29ης Ιουνίου 1983 και της 31ης Ιανουαρίου 1984 η Krupp, όπως προανέφερα, υπέβαλε αίτηση για ποσοστώσεις η οποία, αφού στην αρχή απορρίφθηκε, έγινε δεκτή όταν η ενδιαφερόμενη επιχείρηση συμφώνησε να προβεί σε συμπληρωματική μείωση της παραγωγικής ικανότητας σε σχέση με εκείνη που ανέφερε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στον πίνακα κατανομής που υπέβαλε στην Επιτροπή. Αφού εξεπλήρωσε τον όρο αυτό η Krupp μπόρεσε να επιτύχει πρόσθετη ποσόστωση *και* ενίσχυση. Αυτό αποδεικνύει ότι το όλο σύστημα λειτούργησε με απόλυτη συνοχή προς όφελος της ενδιαφερομένης.

12. *Επί του παραδεκτού της προσφυγής της εταιρίας Thyssen η οποία στηρίζεται στο άρθρο 33, εδάφιο 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ (έλλειψη αιτιολογίας)*

Προσφυγή ακυρώσεως που στρέφεται κατά γενικής αποφάσεως είναι παραδεκτή μόνο εφόσον οι προσβαλλόμενες διατάξεις

« επηρεάζουν κατά τρόπο ατομικό και άμεσο την κατάσταση των διοικουμένων » (υποθέσεις 55 έως 59 και 61 έως 63, Acciaierie Fonderie Ferriere di Modena και λοιποί κατά Ανωτάτης Αρχής, απόφαση της 9ης Ιουνίου 1964, Rec. σσ. 413 και 447).

Από την άποψη αυτή, η δυνατότητα να είναι εκ των προτέρων γνωστές οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις δεν αρκεί για να αμφισβητηθεί ο γενικός χαρακτήρας μιας αποφάσεως (υπόθεση 242/81, Société Roquette κατά Επιτροπής, απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 1982, Rec. σ. 3213, ιδίως σκέψη 7, σ. 3230).

Πράγματι, σύμφωνα με τη νομολογία σας πρέπει, επίσης, η προσβαλλόμενη πράξη να αφορά την προσφεύγουσα

« λόγω ορισμένων ιδιοτήτων που μόνο αυτή έχει ή λόγω μιας πραγματικής καταστάσεως που τη χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο και για το λόγο αυτό την εξατομικεύει κατά τρόπο ανάλογο με εκείνο του αποδέκτου » (υπόθεση 25/62, Plaumann, Rec. 1963, σ. 223).

Πρέπει, λοιπόν, να εξεταστεί αν στην παρούσα υπόθεση η Thyssen χαρακτηρίζεται σε σχέση με τις άλλες επιχειρήσεις λόγω της ημερομηνίας που επελέγη για την εφαρμογή του άρθρου 14 β) (14 Β).

Όπως προανέφερα, η ημερομηνία της 1ης Ιανουαρίου 1980 αφορά τόσο τις επιδοτούμενες επιχειρήσεις της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα όσο και τις μη επιδοτούμενες. Τα επιχειρήματα της Thyssen στηρίζονται στην αντίληψη ότι η ημερομηνία αναφοράς επελέγη εκ προθέσεως για να ευνοηθούν ορισμένες επιχειρήσεις. Εκτός από την έλλειψη κάθε αποδείξεως του ισχυρισμού αυτού, πρέπει να τονιστεί ότι, όπως προανέφερα, όλες οι επιχειρήσεις μπορούν να επιλεγούν για χορήγηση πρόσθετων ποσοστώσεων βάσει του άρθρου 14 β) (14 Β). Η διάταξη αυτή εντάσσεται σε μια ρύθμιση γενικής φύσεως και, κατά την άποψή μου, δεν έχει ατομικό χαρακτήρα.

Προτείνω, λοιπόν, να κριθεί απαράδεκτος ο εν λόγω ισχυρισμός.

13. Με βάση όλες τις παραπάνω παρατηρήσεις προτείνω

— να κριθεί απαράδεκτη η προσφυγή που άσκησε η προσφεύγουσα Thyssen βάσει του άρθρου 33, εδάφιο 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ,

— να απορριφθούν ως αβάσιμες οι προσφυγές που άσκησαν οι προσφεύγουσες Krupp και Thyssen, βάσει του άρθρου 33, εδάφιο 2, της Συνθήκης ΕΚΑΧ,

— να καταδικαστούν οι προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.